

คำตอบกระทู้ถามที่ ๓๖๑ ร.

ของ นายทศพร เทพบุตร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง อัตราครูขาดแคลนในจังหวัดภูเก็ต

ข้าพเจ้า นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีความสนใจ ดังนี้

คำถามที่ ๑ รัฐบาลมีมาตรการที่จะแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครูในจังหวัดภูเก็ต จากกรณีมีข้าราชการครูเกษียณอายุก่อนกำหนด (Early Retired) อย่างไร หากมีการแก้ไข จะดำเนินการได้เมื่อใด ขอทราบรายละเอียด

คำตอบที่ ๑ รัฐบาล โดยกระทรวงศึกษาธิการ ขอเรียนชี้แจงดังนี้

๑. สภาพการขาดแคลนครูในจังหวัดภูเก็ต สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้สำรวจอัตรากำลังของข้าราชการครูในจังหวัดภูเก็ต ซึ่งจากข้อมูล ณ วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๐ ปรากฏว่า มีจำนวนครูผู้สอนรวมผู้บริหาร จำนวน ๑,๑๓๖ คน มีสภาพขาดแคลนครูตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) กำหนดหลักเกณฑ์ โดยขาดแคลน จำนวน ๕๐๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๕๔ ของจำนวนครูที่เหมาะสม

๒. มาตรการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครู กระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครูและดำเนินการแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการต่างๆ มาโดยตลอด เช่น การกำหนดให้มีครูอัตราจ้าง, การจ้างพนักงานราชการ, การใช้เทคโนโลยีช่วยในการจัดการเรียนการสอน เป็นต้น

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีมาตรการในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว เป็นกรณีพิเศษให้แก่สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวม โดยเฉพาะสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาภูเก็ต ได้ดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้เสนอขอกรอบอัตรากำลังจากคณะกรรมการบริหารพนักงานราชการ (คพร.) และได้รับการอนุมัติกรอบอัตรากำลังพนักงานราชการ ตำแหน่งครูผู้สอนให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภูเก็ต ในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๘ - ๒๕๕๑ จำนวน ๒๕ อัตรา

๒.๒ การจัดสรรอัตราข้าราชการครูให้แก่สถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ตระหนักดีว่า ปัญหาการขาดแคลนครูมีสาเหตุประการหนึ่งมาจาก มาตรการปรับขนาดกำลังคนภาครัฐ และทุกส่วนราชการต้องปฏิบัติโดยไม่สามารถขออัตราเงินเดือนและค่าจ้างประจำเพิ่มใหม่ได้ ประกอบกับการถูกยุบเลิกตำแหน่งที่มีข้าราชการเกษียณอายุหรือเกษียณอายุก่อนกำหนด ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๔๑ - ๒๕๔๓ ซึ่ง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับจัดสรรอัตราคืนประมาณ ๑๘ - ๑๙% ของอัตราที่เกษียณทั้งหมด ทำให้สถานศึกษาประสบปัญหาการขาดแคลนครูจำนวนมาก

แต่อย่างไรก็ตาม ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้เสนอขอกรอบอัตรากำลังข้าราชการครูที่เกษียณคืน ๑๐๐% ซึ่งคณะกรรมการกำหนดเป้าหมาย และนโยบายกำลังคนภาครัฐ (คปร.) ได้จัดสรรคืนให้ทุกอัตรา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้จัดสรรให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาก่อเกิด จำนวน ๔๕ อัตรา ในขณะที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีอัตราข้าราชการเกษียณอายุ จำนวน ๑๓ อัตรา จึงช่วยแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครูของสถานศึกษาในพื้นที่จังหวัดที่เกิดขึ้นในระดับหนึ่ง

คำถามที่ ๒ กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายที่ชัดเจนอย่างไรต่อกรณีของการทดแทนอัตราครูที่ว่างลงทั้งการเกษียณอายุราชการ การเกษียณอายุก่อนกำหนด (Early Retired) ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ขอทราบรายละเอียด

คำตอบที่ ๒ กระทรวงศึกษาธิการ ขอเรียนว่า กระทรวงได้มีนโยบายที่ชัดเจนในการแก้ปัญหาการขาดแคลนครูทั้งในปัจจุบันและในอนาคต และมีการดำเนินการที่สำคัญ กล่าวคือ

๑. การดำเนินการในระยะสั้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๔ กระทรวงศึกษาธิการได้เสนอขอกรอบอัตรากำลัง พร้อมงบประมาณของตำแหน่งข้าราชการครูในสถานศึกษาที่เกษียณอายุคืนทุกตำแหน่ง ซึ่งมีจำนวน ๒๙,๕๕๓ อัตรา เนื่องจากไม่ได้เป็นการเพิ่มอัตรากำลังครูในสถานศึกษา แต่เป็นการคงจำนวนตำแหน่งที่มีอยู่เดิมไว้ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๐ ที่ได้รับทราบ มติของคณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนภาครัฐ (คปร.) ให้ตรึงกรอบอัตราข้าราชการในภาพรวมตามจำนวนตำแหน่งที่มีเงินอยู่ ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ เพื่อให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานนำไปเกลี่ยให้แก่สถานศึกษาที่ขาดแคลนครูต่อไป

๒. การจัดทำแผนพัฒนาทรัพยากรบุคคลทั้งระบบและฐานข้อมูลควบคุมการออกจากราชการของข้าราชการครู โดยกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับข้าราชการครูในด้านวิชาเอก ความต้องการครู

ของสถานศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับให้สถาบันผู้ผลิตครู ให้ผลิตบุคลากรครู ได้ตามแผนความต้องการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา และองค์กรกลางที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาทบทวนแนวทางการผลิตครู อาทิ การผลิตครู ๕ ปี, ทุน สกว., โครงการเพชรในตม และอื่น ๆ ให้สามารถผลิตครูได้ตรงสาขาวิชาและบรรจุทดแทนในโรงเรียนที่ขาดแคลนครู และมีการดำเนินการที่สำคัญ ได้แก่

- จัดทำแผนการใช้และพัฒนาครูอย่างเป็นระบบ ร่วมกับองค์กรกลางและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาเกณฑ์อัตรากำลังครูเพื่อเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน

- แก้ไขปัญหาโรงเรียนขนาดเล็ก โดยจัดทำแผนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก และคณะรัฐมนตรีอนุมัติแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าวเมื่อ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

- พัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อเพิ่มคุณภาพการศึกษาให้ดีขึ้น รวมทั้งการปรับอัตรากำลังในสถานศึกษาบางแห่งที่มีครูเกิน เพื่อแก้ไขปัญหาในภาพรวมให้มีอัตรากรูที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนของแต่ละสถานศึกษา

- การแก้ปัญหาในระยะเร่งด่วน ได้ใช้วิธีจ้างครูอัตราจ้าง และพนักงานราชการ ตำแหน่งครู เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนให้สถานศึกษาที่มีความขาดแคลนครูจำนวนมาก และเมื่อแนวโน้มปัญหาการขาดแคลนครูลดลงก็จะชะลอการจ้างลงได้

อย่างไรก็ตาม กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในฐานะหน่วยงานกำกับดูแลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐ ยังมีข้อจำกัดด้านงบประมาณในการพัฒนาครูผู้สอน ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีขีดความสามารถสูงขึ้นอย่างเท่าเทียมกันทั่วประเทศ และเมื่อประสบปัญหาการขาดแคลนครูจำนวนมาก จึงส่งผลให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาแต่ละพื้นที่มีข้อจำกัดเป็นอย่างมาก ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้บริหารจัดการเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ โดยเฉพาะปัญหาการขาดแคลนครู และทำการประเมินผลความก้าวหน้าของการบริหารจัดการตามแนวทางที่ได้กล่าวข้างต้นเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สถานศึกษามีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียน ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเต็มที่ อันเป็นพื้นฐานสำคัญในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ดังนั้น กระทรวงศึกษาธิการจึงได้มีความพยายามในการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากรัฐบาล การเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อร่วมกันพัฒนาการศึกษาของชาติให้มีความก้าวหน้าเป็นพื้นฐานสำคัญในการผลิตกำลังคนที่มีประสิทธิภาพของประเทศต่อไปในอนาคต